

De Postrijder verschijnt s' dinsdags, s' donderdags en zaterdags.
Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 51, en bij alle post-directeurs.
Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd zijn.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.
Een blad afzonderlijk 30 centime.
De aankondigingen, per druksregel, 15 centime.
De rekennen, per druksregel 25 centime.

TONGEREN, DEN 7 SEPTEMBER.

Wanneer men de handelwijze van onze liberale gezeten nagaat, dan moet men zeggen dat het moeielijk zou zijn op den ganschen aardbol onredelijker tweevoeters te vinden dan degenen die daarvan de inblazers zijn.

Die lieden geven zich uit voor groote voorstanders van alle vrijheden. Maar als men hun gedrag van nabij inzielt, dan ondervindt men dat de vrijheid geene grootere vijanden heeft dan zij.

De vrijheid van onderwijs bestaat in België. Dat wil zeggen dat eenieder het recht heeft om scholen te openen en de jeugd te onderwijzen. Maar zoohaast er ergens eene christelijke school geopend wordt, dan kan men zeker zijn dat onze groote voorstanders van vrijheid er op vallen gelijk Pietje de duivel op eene verdoemde ziel. Toonen zich de katholieken, onder opzicht der vrijheid van onderwijs, niet veel verdragzamer als de zoogezegde liberalen?

Om de voorbeelden niet ver te gaan zoeken, kijkt eens wat er in Tongeren omgaat. Er bestaan in Tongeren van den eenen kant gouvernements-scholen, van den anderen kant vindt men er een jufvrouwen-pensionnaat bestierd door religieusen. De katholieken bestrijden geenszins de middelbare school of de andere officieele gestichten van onderwijs, en waarom? Omdat de katholieken ware vrienden der vrijheid zijn. Maar alle weken wordt het gesticht der religieusen door onze liberalen aangerand, voor eene heel eenvoudige rede, omdat de zoogezegde liberalen den spot drijven met onze vrijheden, omdat zij het onderwijs voor hun alleen willen hebben.

En nogtans het onderwijs der gouvernements- en stads-scholen kost veel geld. Deze scholen worden onderhouden door de openbare schatkist. Om de onkosten dezer scholen te dekken moet elke burger een deel belastingen dragen; in een woord deze scholen worden onderhouden met het geld van alle burgers. Zij zelfs die geene kinderen hebben en die geen belang hebben in het bestaan dier scholen moeten betalen om dat onderwijs te ondersteunen, terwijl de scholen en pensionnaten der religieusen op hunne eigene kosten moeten bestaan. De burger die het onderwijs der religieusen niet goed vindt, is vrij van zijne kinderen naar andere gestichten te zenden en hij is geenszins gedwongen eene halve cent te betalen om de pensionnaten der religieusen te ondersteunen.

Dunkt u niet, lezer, dat daar een groot verschil in bestaat? De gouvernements scholen zou wel als de stads-scholen moet gij door uwe contributiën helpen betalen, zelfs wan-

neer gij geene kinderen ter school te zenden hebt. De vrije scholen intendeel vragen u niets en gebeurde het zelfs dat men er zeven naast malkander oprichtte, dan zoudt gij daarom geen duut belasting te betalen hebben.

Onze zoogezegde liberale bladeren zijn groote voorstanders der gouvernements-scholen, zij bestrijden door alle middelen de vrije gestichten van onderwijs. Dat toont genoeg hoe groote vrienden der vrijheid zij zijn.

Herstelling der koeijenmarkten.

Zoo als wij het reeds aangekondigd hebben zullen de koeijenmarkten eindelijk den 13 september heropend worden. Gevolgentlijk zal op 19 september onze koeijenmarkt op nieuw plaats hebben.

Het koninklijk besluit waarbij de markten hersteld worden is gedagteekend van den 26 augustus. Waarom dien langen tusschentijd van bijna eene maand?

Van twee zaken eene: of het gevaar van veepest is verdwenen, of het gevaar bestaat nog. In het eerste geval moeten de markten dadelijk geopend worden, in het tweede is het eene onvoorzichtigheid de heropening aan te kondigen. Wij gelooven dat het gevaar geheel verdwenen is en dit is natuurlijk ook de gedachte van het gouvernement, want anders zou het er niet aan denken de markten te herstellen. Maar zoo haast men bekent dat er geen gevaar meer bestaat, waarom dan eene gansche maand dralen (van den 26 augustus tot den 19 september) eer men de markten heropent? Dat is eene tegenstrijdigheid die tot heden niet uitgelegd is.

Kongres van Mechelen.

Wij deelen ten volle in de denkwijze van het Handelsblad van Antwerpen aan hetwelk wij de volgende regels ontlenen:

« Een bewijs dat het kongres van Mechelen belangrijk is, vinden wij in de kolommen, die al de ministerieele dagbladen mededeelen — en tel wel op dat men gedwongen is geweest die heeren niet uit te noodigen, omdat ze maar al te veel vergeten wat goede trouw en betamelijk is.

» Niettemin loopen en snuffelen hunne korrespondenten overal rond, en iederen dag zien wij, in de anti-katholieke dagbladen, lange brieven met bijzonderheden over het kongres, die wel is waar op vele punten kwaadwillig en valsch zijn, maar die toch bewijzen dat de vergadering van Mechelen, al die buitengewone moeite weerdig is.

» Als men die bladen echter gelooven wil, is het kongres van Mechelen niemendalle; 't is een groot kinderspel! En waarom, mijnheeren,

hecht gij er dan zoo veel belang aan, dat gij er wijl en breed over spreekt? Bewijst dat alles niet het tegendeel; bewijst het niet, dat gij innerlijk schrik hebt, dat de waarheid van daár uitstralende, nye linksche handelwijze zal doen kennen? Indien het kongres onbeduidend was, zoudt gij de schouders optrekken en voorbij gaan.

» Het kongres van Mechelen heeft alzoo degelijk eene groote waarde in de oogen onzer ministerieelen, en niettegenstaande de domigheden, die er in hunne korrespondentiën staan, lezen wij ze met genoegen, omdat wij er duidelijk in zien op wat pijnbank ze zitten en hoe ze daarin willen plezierig zijn, terwijl eigenlijk het weenen hun nader staat dan het lachen.

Het kongres van Mechelen had een wedstrijd geopend over de kwestie der opvoeding der meisjes. In de algemeene zitting van dinsdag, heeft M. Namèche verslag gedaan over de verschillende verhandelingen die aan het bureau ingezonden zijn. De prijs is verdeeld geworden tusschen twee mededingers, te weten, M. de abt de Clèves, overste der missionarissen te Binche en M. Nouwen, kapelaan te Borgloon.

Mechelen, 4 september.

In de algemeene zitting van dezen namiddag, heeft Mgr Derchamps, de welsprekende redenaar, het woord gevoerd over de eenheid der Kerk.

Die redevoering weergave in al hare woordenspraken, in al hare grootsche gevoelens en denkbeelden, zou schier onmogelijk zijn, of men zou ze woord voor woord hebben moeten stenografieeren.

Mgr Derchamps heeft bewezen, dat die eenheid het bewijs is van de waarheid van onze geloofspunten, de voorwaarde der vrijheid van onze wetens, de waarborg van het geloof en de bron van vruchtbaarheid van het katholicisme.

Ter gelegenheid van het tweede punt heeft de achtbare spreker de encycliche van 1854 behandeld.

De toerustingingen hebben den achtbaren prelaat niet ontbroken. Pater Torlini heeft gesproken over de middeelen om Rusland tot den schoot der Moederkerk te doen terugkeeren, en Mgr Lynck, bisschop van Charleston, na belangrijke inlichtingen te hebben gegeven over den toestand van het katholicisme in Amerika, deed een treffenden oproep voor de negers, herooft van het licht des kristendoms.

Luitenant-generaal de Lannoy sprak over de pauselijke Zouaven, welke zich voor het oogblik nog niet kunnende onderscheiden op het slagveld, aan het ziekbed der ongelukkigen door de vreeslijke plaag aangeast, die in Italië heerscht.

Er bevonden zich twee soldaten van den Paus in de zaal; men heeft hen uitgenoodigd op de estrade plaats te nemen, en het bureau besloot aan den minister van wapenen te Rome te schrijven, hunnen moed toonen om hem te doen zien hoe

gelukkig men was hier te vernemen, dat onze landgenooten zich door de liefdadigheid zoo glorieus onderscheiden.

M. Dumortier is in de zitting gekomen en werd met luide roep toejuichingen ontvangen. Dezen avond heeft de muzikale plechtigheid plaats gehad. Het concert werd door een talrijk publiek bijgewoond en M. Van den Eede, de voortreffelijke toonzetter, heeft er veel verdiende eer ingeoost. Zijn werk, voor het kongres verveerdigd, bevat meesterlijke gedeelten en kenmerkt zich door opvatting en uitvoering. Van nu af ziet men welke voorname plaats de komponist eens tusschen al onze toonzetters zal beslaan.

M. Eugène de Kerehove heeft het woord genomen en den auteur alsook de exekutanten in treffende woorden belankt — in woorden, die recht uit het hart kwamen en zooals hij alleen er maar vinden kan.

Morgen, 5 september, voert Mgr Dupanloup het woord. Het publiek zal niet minder talrijk zijn als op de vroegere dagen.

Het kongres, wat de ministerieele bladen ook zeggen, is schoon, belangwekkend en vindt in Mechelen veel sympathie. « Indien, zegde M. Fris, in de voorgaande zitting, tot de kongresleden, gij allen gelukkig zijt u hier in ons midden te bevinden, geloof mij dat Mechelen zelve nog veel gelukkiger is u te bezitten. »

Wie hebben maar eene grief tegen het kongres: 't is dat het fransch er al te zeer domineert en onze vlaamsche bevolkingen, zoo min als onze hollandsche katholieken, er weinig of geene vruchten van kunnen plukken.

De enige verontschuldiging is misschien, dat het een internationaal kongres is; maar dan nog zou men aan onze taal, in vele opzichten, eene plaats moeten inruimen. 't Is immers voor onze gewesten, de taal van de onderwijzing en van den predikstoel!

Een woord over de Kemp en.

Het is niet zelden dat men hoort zeggen: « de grond van den kempen is uergens goed voor, hij belooft den arbeid niet; de boeren moeten er armoede lijden, of ten minsten zeer zinnig leven. » Indien dit sommige jaren waar is geweest dit jaar zal het niet waar zijn. Wat den grond betreft, deze is ergens goed voor; om er zich van te overtuigen dat men het volgende leze. De kempen heeft dit jaar eenen gewoonen koorn-oogst; men had zich in den voortijd zulken niet durven toezeggen; de aardappelen zullen voldoende zijn in deugd en hoeveelheid, zoo dat menige pachter nog al eenige zakken zal kunnen verkoopen; de haver en de erwte zijn buitengewoon goed gewassen; derzelver hoeveelheid gelijkt ten minsten de twee vorige jaren samen. Ook heeft men nooit zoo veel graan voor het veed gehad.

En wat zeggen van den boekweit? de ouste kempische boer weet niet dat de boekweit ooit zoo overvloedig en zoo bloemrijk geweest is als dit jaar.

Dus in 1867 in den Kemp u haver, erwte en boekweit overvloedig, koorn en aardappelen genoegzaam.

VERRASSINGEN.

(Vervolg)

De overste sloekte nog eene poos, vervolgens lachte hij om den gekken streek, zoo als hij het noemde, en ten slotte zeide hij: « Overste Sittenfeld houdt altijd zijn woord, de eikenhoornen behooren u toe. Ik zal ze u morgen afkopen. » Zoo gebeurde het ook. Veertien dagen later was de doctor gered om af te reizen. Oom en neef hadden nog een lang afscheidsgesprek.

« Doctor! doctor! » sprak de overste, « ik wil u in dit afscheidsgesprek geen spiegel voor u weweten voorhouden; maar uw eigen hart zal u zeggen, hoe slecht het van u is, mij hier onder enkel vrouwen alléén te laten. Gij hebt mij beloofd, u hart te zullen openen, als gij terug komt, — wij zullen zien! Het is toch mogelijk, dat gij niet liegt. Gij sprak ook omlangs eens van hindernissen. In de liefde moet men trouw en koen zijn, dan wint men het. Verlaat u overigens op mij, ik help u waar ik kan. En nu nog een goeden raad. Wordt onderweg niet verliefd, al ware het ook uit scherst, — het kon ernst daarmede worden. Zij degenen van allen, de meisjes in den vreemde; ga haar voorbij; in het vaderland wonen bekoorlijkheid en zedigheid; bet vreemde is uit den booze. » — « Dat denk ik ook, lieve oom! » sprak de gehoorzame neef.

« Nu blijf daarbij, en dan zult gij zien dat het u goed zal gaan. Schrijf intusschen druk aan den ouden overste, opdat hij weten moge, waar gij zit, — en maak uwe reis kort. Het verdoemde been afzagen zal wel zoo moeielijk niet te leeren

zijn. Ik geloof waarachtig dat het met mijn linker oog zoo ver komen zal, dan is het altijd beter dat gij het doet. » — « De hemel beware u dat gij in ernst zulke gedachten zoudt koesteren! Mijne beide beenen te zamen zijn niet gezonder dan uw linker alléén: gij zijt de gezondste overste buiten dienst van de geheele armée. » — « Dat meent gij niet! Maar ga nu! Gij hebt zeker nog geen afscheid van de dames genomen? » — « Vaarwel, waarde oom! »

De doctor ging naar de dochter des huizes, het afscheid was kort. Wat hij haar zeide — durf ik niet verhalen, waarschijnlijk slechts allerlei schelmerijen. — Daarop nam hij afscheid van jufvrouw Meier. Ook hier duurde het niet lang. Het gebeurde evenwel onder vier oogen, en niets van hetgeen gesproken werd, kan den lezer medegedeeld worden. Hij steeg eindelijk in het rijtuig. Zij waren allen bijeen. Nog eenmaal drukte hij den overste, dan Louise, vervolgens, jufvrouw Meier, de hand. « Vaart allen wel! Tot wederziens! » zeide hij, en de zweep knalde — het rijtuig rolde voort.

De overste streek met de hand over het rechteroog, Louise pinte een traan weg. Jufvrouw Meier hield haar voorschot voor het gelaat en ging naar de keuken. Louise oogde het rijtuig nog eene poos na; de overste, welke zich noodzaak zag, ook zijne hand over het linker oog te strijken, ging langzaam in zijne kamer. « Hij had liever hier moeten blijven, » zeide hij tot zich zelve. — « Arme jufvrouw Meier! Om met hare smart alleen te zijn, bedekte zij haar gelaat en ging naar de keuken! Boos mensch! als gij met een veranderd hart wederkeert! »

De doctor moest in de stad op den postwagen

wachten. Hij ging eerst naar burgemeester Meier. « Ik kom afscheid van u nemen, » zeide hij. — « Waar gaat gij heen? » — « Europa door — gij weet immers. » — « Ja wel, ik weet het. Alzoo heeft de overste u werkelijk reisgeld gegeven? » — « Geen reisgeld! Ik heb hem eenvoudig mijne bosschen, dat wil zeggen, mijne eiken verkocht. Dat klinkt gansch anders. » — « Ik vraag u wel excuus, gij hebt gelijk. » — « Maar de tijd spoedt voort, ik heb nog iets met u te bespreken. » — « Laat hooren, heer doctor. » — « Ik beloofde u eens 500 daalders voor uw ziekenhuis; daarentegen maakt gij u sterk, mij ook van dienst ten zijn, als het noodig was. » — « Nu? » — « Ja nu! Hebt gij het geld niet ontvangen? » — « Welk geld? » — « Zoo veel ik weet, heeft mijn oom u zelfs 600 daalders gegeven. » — « Zeer juist, maar uit eigen beweging, of door het toeval, of door eene dwaling. Dat is toch uwe schuld niet! De belofte van uwe zijde is dus nog niet vervuld. » — « Maar ik vraag u, heer burgemeester, wie heeft dan voor de drukfout gezorgd? » — « Nu, wie dan? » — « Wel, wie anders dan ik? » — « Gij? » — « Ja ik. » — « Dan wensch ik ons ziekenhuis geluk! » — « Hoe zoo? » — « De overste heeft mij nog 50 daalders beloofd, als ik hem den naam van den misdadiger zou kunnen noemen. » — « En ik beloof er u nog tien daalders bij, als gij met de bekendmaking van den booswicht tot veertien dagen na mijne terugkomst wacht. » — « Dat is in alle geval eene goede zaak, 10 daalders voor het zwijgen en later 50 daalders voor het spreken; 't zal gebeuren! Nu verder, welke dienst verwacht gij van mij? » — « Heer burgemeester, tot mijne schande moet ik bekennen

dat ik verliefd ben. » — « Met of zonder hindernissen? » — « Met hinderpalen. » — « En wat moet ik doen? » — « Ten eerste aan niemand zeggen dat ik verliefd ben! » — « Goed 't zal gebeuren! En ten tweede? » — « Ik zal u van tijd tot tijd een klein briefje zonder adres toezenden. Wees zoo goed, dat dan aan — aan — wel, aan mejufvrouw uwe zuster te geven. » — « Als het anders niet is, dan wil ik dat wdedoen. » — « Vaarwel, heer burgemeester! » Zij schudden elkander hartelijk de hand. De doctor reed weg. « Mooi, heel mooi! » dacht de burgemeester.

« De zaak is dus op gang; hij is een flink jong mensch, een beetje lichtzinnig, maar mijne zuster zal hem wel op den goeden weg brengen. »

De doctor was op reis, de tijd ging langzaam om, de overste vervelde zich tamelijk, jufvrouw Meier was er niet beter gehumeurd op geworden, intendeel, sedert de doctor weg was, was zij zoo mogelijk nog heerscherzuchtiger en vastberader geworden. Maar de overste bromde thans minder, want de tijd der vervulling van zijne wenschen kwam met elken dag nader. De doctor zond vlijtig brieven, nu uit deze, dan uit gene stad; de overste vernam met genoegen er nit, dat hij nog eens verliefd geworden was. Nog menigvuldiger dan aan den oom kwamen de briefjes voor den burgemeester, zij behelsden eenige vriendelijke woorden aan hem zelve en een verzegeld briefje zonder adres. Gaarne had hij een blik in dat heiligdom geworpen; maar hij was een man van geweten en een trouwe broeder, en plichtmatig gaf hij het hem toevertrouwde in de handen zijner zuster. Deze nam het in ontvangst, zonder een woord te zeggen. Eigenlijk vond hij dat toch wel eenigzins oudak-